
Saknr:	2020/41559-1
Saksbehandlar	Lasse Kolbjørn Anke Hansen
Dato:	21.02.2020

Til: Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon

Frå: Fylkesdirektør innovasjon og næringsutvikling

Orientering om etableringa av ein database for næringsdata på Vestlandet

Oppsummering

Til neste møte i Vestlandsrådet har fylkesrådmannen lagt fram ei sak med forslag til korleis fylkeskommunane på Vestlandet i eigen regi kan etablere ein database med nøkkeltal for heile næringslivet i landsdelen.

Kostnaden for etablering er estimert til kr 200 000,- og årlege driftskostnadar er venta å vere på om lag kr 100 000, der om lag halvparten av kostnadene er eigeninnsats. Kostnadene skal fordelast på deltakande fylke. Avdeling for innovasjon og næring i Vestland fylkeskommune vil vere prosjektleiar og ha prosjektansvaret, og vil stille med ressursar for å bygge opp og drifte databasen.

Dersom dei andre fylka ikkje ønskjer å delta i utviklinga av ein slik database, vil fylkesdirektør for innovasjon og næringsutvikling gå vidare med dette arbeidet men avgrensa til Vestland fylke. Kostnadene vil da bli dekkja innafor den økonomiske ramma til avdelinga. Direktøren meiner ein slik database vi gi naudsynt styringsinformasjon om utviklinga i næringslivet i landsdelen

Bakgrunn

Offentleg tilgjengeleg statistikk om næringslivet er i liten grad tilpassa regionale, kommunale og lokale behov. Fylkeskommunar, kommunar, næringsklynger, media og befolkninga generelt har berre tilgang til det SSB har løyve til å offentliggjere, og dette vil ofte vere data som er for grovmaske, anten i nærings- eller geografisk inndeling, til at det gir nyttig informasjon. For det kommunale og regionale verkemiddelapparatet gjer dette at ein i liten grad kan halde oversikt over og følgje utviklinga i enkeltnæringar eller spesifikke geografiske område.

Vestlandsrådet har derfor sidan 2008 fått produsert økonomiske nøkkeltal for utvalde næringar på Vestlandet. Gjennom dette har fylka, og andre regionale og kommunale aktørar, fått tilgang til verdifull styringsinformasjon om næringslivet på detaljert nivå. Arbeidet har hatt eit klyngeperspektiv heller enn eit streng nærings- eller bransjeperspektiv, og har på den måten søkt å avdekke verdikjeda i klyngene.

Leveransen har i siste kontraktsperiode kosta om lag kr 225 000,- per leveranse. Under den noverande avtalen var siste leveranse av data våren 2019, med opsjon om tilsvarende leveranse i 2020 som ikkje er utløyst. Hordaland fylkeskommune har hatt det faglege ansvaret for prosjektet sidan oppstart i 2008.

Saksgang i Vestlandsrådet

I sak PS 22/2019 (sjå vedlegg) heiter det

«Fylkesrådmannen meiner tida no er moden for at fylka sjølve tek over arbeidet med å framskaffe, kvalitetssikre og formidle detaljerte næringsdata, ikkje berre for utvalde næringar, men for heile næringslivet.

Fylka har den naudsynte kompetansen til å gjere denne jobben sjølv og dette vil bidra til større eigarskap og auka bruk. Etter innleiande etableringskostnadar vil dei årlege vedlikehaldskostnadane truleg verte lågare enn ved å nytte eit konsultentselskap. Gjennom å gjere dette sjølv vil vi også kunne få eit produkt som femnar heile næringslivet på Vestlandet, og som kan gjerast opent tilgjengeleg for publikum, til nytte både for fylka, resten av det regionale verkemiddelapparatet, kommunane, næringslivet, media, akademia og samfunnet elles.»

Målsettinga for prosjektet er å få etablert ein kvalitetssikra database med økonomiske nøkkeltal for alle verksemder på Vestlandet som kartlegg alle delar av næringslivet i fylket og følgjer utviklinga over tid. Samanliknbare tal for resten av landet vil også bli produsert. Databasen skal bidra til kunnskapsbasert næringsutvikling på både kommunalt og regionalt nivå og vere ein portal for næringsklyngene, media, akademia og andre som søker oppdatert, kvalitetssikra informasjon om næringslivet på Vestlandet.

I sak PS 22/2019 vedtok Vestlandsrådet at;

«Vestlandsrådet støttar etableringa av ein kvalitetssikra database med økonomiske nøkkeltal for alle verksemder på Vestlandet med moglegheit for geografiske og næringsmessige aggregering.»

Vestland fylkeskommune blei bedne om å legge fram eit løysingsforslag for ein slik database på første møte i rådet våren 2020. Vestland fylkeskommunen tok initiativ til ei prosjektgruppa som også inkluderte representantar for Møre og Romsdal fylkeskommune, Rogaland fylkeskommune og Bergen kommune. Prosjektgruppa har saman med konsulentane i Bouvet gjort ei omfattande kartlegging av potensielle datakjelder og tekniske løysingar for ein slik database.

Datagrunnlag

Grunnlaget for databasen er regneskapsdata om alle rekneskapspliktige verksemder på Vestlandet frå Brønnøysundregisteret via Proff Forvalt. Desse er tilgjengelege tilbake til 2008. Desse vert kopla mot Einingsregisteret for å fordele økonomisk aktivitet frå hovudeining til underiningar, for på denne måten å kontrollere for den såkalla hovudkontorproblematikken. Basert på lønstatistikk og eksportstatistikk frå SSB kan vi også estimere tal årsverk og eksport frå kvar verksemd.

Data på verksemdnivå vil bli kopla på diverse kjelder for nyttig styringsinformasjon, slik som Register for offentlig støtte (all offentlig støtte over 500 000 EUR), Forskningsrådets søknadsdatabase (alle søknader til Forskningsrådet, både innvilga og ikkje), Innovasjon Norges støtteordningar, og liknande. Løysinga vil byggjast på ein slik måte at det er mogleg å utvide databasen med nye datakjelder i framtida.

Sidan databasen er bygd opp frå verksemdnivå kan vi også gruppere verksemder på ulike vis etter behov, for eksempel alle føretak som reknast som en del av den marine næringskjeda med undergrupper som fiskeri, oppdrett, fôrproduksjon, foredling, samt utstys- og tenesteleverandørar. Dette gjer at vi kan seie noko om storleiken og utviklinga i næringar som ikkje følger standard næringsinndeling, som til dømes leverandørindustrien til både marin, maritim og olje- og gassektoren, reiseliv, media og liknande. Sidan databasen inneheld informasjon om alle rekneskapspliktige verksemder på Vestlandet vil det for første gang også vere mogleg å samanlikne med andre næringar som tidlegare ikkje har vore ein del av nøkkeltalsprosjektet, slik som daglegvarehandelen, bygg og anlegg og tradisjonell industri. Databasen vil også innehalde samanliknbare tal for resten av landet, men av kapasitetsomsyn kan det vere det må avgrensast til meir overordna næringsnivå.

Publiseringsløysing

I arbeidet med å utforme eit grensesnitt for databasen vil vi støtte oss på den designfaglege og brukarorienterte kompetansen som finnast i fylkeskommunane og hos valte tekniske konsulentstøttemiljø.

Målsetnaden er at datamaterialet skal vere fritt tilgjengeleg innanfor dei restriksjonar som blir pålagt av Proff Forvalt på en enkelt og oversikteleg måte.

Oppdateringsfrekvens

Databasen vil bli bygd opp med rekneskapsdata for perioden 2008-2018 for alle verksemder på Vestlandet. Databasen skal vere klar for publisering i løpet av tredje kvartal 2020. Første oppdatering vil skje tidleg i fjerde kvartal 2020, då med rekneskapstal for 2019. Deretter vil rekneskapstala bli oppdatert i fjerde kvartal kvart år med tala for året før. Grunnen til at det alltid vil vere om lag eitt års etterslep er at rapporteringa av rekneskapstal skjer på etterskot. På same tid som databasen oppdaterast med nye rekneskapstal vil vi også hente inn oppdaterte tal på offentleg støtte for tilsvarande år.

Kostnadsestimat

Etableringskostnad	
Lisens Proff Forvalt	Kr 25 000
Teknisk støtte frå konsulent	Kr 100 000
Prosjektleiing og databasebygging VLFK (eigeninnsats, estimert 200 timar)	Kr 100 000
SUM	Kr 225 000
Driftskostnad årleg f.o.m. 2021	
Lisens Proff Forvalt	Kr 30 000
Oppdatering og prosjektleiing VLFK (eigeninnsats, estimert 120 timar)	Kr 60 000
Mindre teknisk feilretting og justering frå konsulent	Kr 10 000
SUM	Kr 100 000

Vestland fylkeskommune vil vere prosjekteigar og ha prosjektansvaret, og stille ressursar for å byggje opp og drifte databasen. Dei andre fylka vil delta i prosjektgruppa og gjennom den gi innspel og kome med ønskjer, samt bygje eigen kompetanse på databasens innhald og dei tekniske løysingar som nyttast. Gjennom deltaking i prosjektet vil fylka få tilgang til datagrunnlaget og kan mellom anna lage eigne grensesnitt med relevante data for sin region. Innsatsen som ventast pålagt deltakarane i prosjektgruppe er såpass liten at det ikkje er tatt med i kostnadsestimatet. Kostnadene skal fordelast på dei deltakande fylka.